

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quán Ven Đường

# THÂN-CHUNG

Chủ-nhiệm: **DIỆP-VĂN-KY**

Tòa-báo: **Góc đường Filippini và Espagnas**  
GIẤY THỨ MỖI: 324

Chủ-bát: **NGUYỄN-VĂN-BA**

## Trước khi tòa xử vụ Nguyễn-an-Ninh

Lại nữa đây, thì tòa Trưng trị sẽ đem vụ Nguyễn-an-Ninh ra xử.

Vậy mà đã xử chưa? Xử chưa không biết. Chớ chúng tôi đã có nghe tin rằng sẽ có lịnh Sơn-dâm, cảnh sát canh tuần nghiêm ngặt lắm.

Thế cũng chẳng lạ gì. Trong 1 vụ mà đã có đến trên 1 trăm mấy chục người liên can vào, thì chẳng cảnh tuần nghiêm ngặt một sao được.

Nghe nói cách chừng ba bốn năm nay, cũng chuyện ấy, thì lại có dân giày cùng đường. Bây giờ e khỏi.

Vì ngày nay tôi tưởng người Annam mình đối với thời cuộc nước nhà đã hiểu là mỗi việc đều cần phải trầm ngâm nghĩ ngợi. Thảo bạo không phải là không hay, nhưng phải liệu mà làm cho nhảm nhí: có lúc cần phải trầm ngâm nhiều hơn.

Đi coi xử vụ Nguyễn-an-Ninh không?

« Đi coi » thì thôi ở nhà đi coi. Mà hiện nay đến đó, mấy ai khỏi cái tiếng đi coi?

Chúng tôi đi coi, đi nghe về mà viết báo cho kẻ không đi coi như chúng tôi đó.

Người đi coi kia, e khi cũng là vì « Cái tinh thần thời sự » như ông Phan-văn-Hùm đã nói thế thôi.

Tôi còn nhớ như tuồng có nói: « cái lòng cảnh ngộ vì nhơn của một cái dân-tộc suy vong cũng là một cái dấu hiệu của một bước vào đường tận tử ». Và trên đây thì lại nói cần phải trầm ngâm nghĩ ngợi. Nhưng hai cái chuyện đó với với sự tiến-thủ của một dân-tộc, thì cũng chẳng khác chi mấy cái quán chèo hay khách nghi chèo. Nếu ở đây đưa đó hỏi, thì làm sao mà đi cho hết con đường dài đặc kia được.

Hôm nay chúng ta đối với vụ Nguyễn an Ninh, bởi tại cái tâm đức của chúng ta chưa kiên xác, có trình độ của dân ta đương thấp kém, thì chúng ta phải giữ cái thái độ trầm ngâm yên lặng là một lẽ tất nhiên.

Nhưng đó cũng là cái quán nghĩ chèo, cũng là một cái thái độ kỳ vọng bất đắc dĩ của một cái dân tộc suy vong. Chớ trên

con đường dài đặc kia, người bành khách tất phải phải phăng phăng đi tới với vận hội tương lai của chúng mình, thì anh em trong nước cũng phải sớm lo chuyện tiến thủ. Chớ chẳng có lý gì, mà từ đây mỗi việc ta lại cứ mỗi thân dài.....

Quả như anh em trong nước mà đều đủ biết đứng như thế, thì hôm nay rồi như có bề nhau đến tòa mà coi « cho biết thời sự » cũng không sao: Cái tương lai của nước nhà không phải tóm ở trong một ngày, cái chỉ tiến thủ của đời giống không phải ở trong một việc.

Mà ông Nguyễn-an-Ninh cũng chưa phải là phạm tội đến bị tù chung thân.

Nếu còn chút công-ly, thì chắc Tòa án sẽ nói là Nguyễn-an-Ninh vô tội. Bằng không, thì ông Ninh vậy, chúng ta đây cũng vậy, cũng đều cho là lý lẽ nó phải như vậy rồi.

Trách ai? Tự trách lấy chúng ta là phải hơn hết.

Cái thân thế ông Nguyễn-an-Ninh như tuồng nó đã định trước như vậy rồi.

Tôi chỉ buồn riêng cho một trăm mấy chục người kia. Than ôi! Cái cốt làm ăn, quê mùa rầy rầy, có ngờ đâu lại hay họa gọi, già trẻ bé lớn phải kéo nhau ra giữa tòa Trưng-trị như thế này!

Thế mà rồi đây tòa có xét rõ mà tha cho những người vô tội này chăng?

Hay lại cứ bằng mọi phương tiện để cho họ đi dân cách mạng.

Về phần riêng chúng tôi, thì chúng tôi chẳng bao giờ nghĩ rằng Tòa sẽ làm như vậy. Vì cứ theo định luật chính pháp thì thuộc địa, thì làm vậy là hợp, chứ có lợi gì đâu. Nói rằng cho đến hàng dân lương thiện làm ăn mà cũng có người cách mạng, thì chẳng phải là thủ nhận cái chế độ chính sách xử này còn xa sự tàn nhẫn, tàn mỹ nhiều lắm sao?

Song, than ôi, ở trong xứ hương xóm đạo này, một trời nghiêm khắc, thì có chuyện chỉ mà lấy lý động lệ trước được đâu.

Chờ tòa xử sẽ hay.

Diệp-văn-Ky



Đây là bức ảnh chụp bốn người trước khi đánh, từ bên trái qua bên phải: Antoni, Giao, Chim, Hoo-Hye.

Chiều hôm qua, Giao đánh độc chẵn với Hoo-Hye. Thết Giao hôm nay trở cái tenis phần đông người Saigon chưa từng thấy bao giờ Giao đánh hay như vậy. Đánh đôi miêng, coi hơn Chim ngày hôm kia nhiều lắm. Set đầu Hoo-Hye chạy như từ mà cướp phải thua 6-4. Qua set thứ nhì, Giao hơi mệt, song vẫn còn hay, có nhiều trái «balles đặc biệt», người coi khen rầm, Song bị Hoo-Hye ăn lại 7-5.

## Câu chuyện hàng ngày

Cờ hiệu của đảng Lập-Hiến

Thiên hạ đồn rằng: Lòng này vì nhiều người công kích đảng Lập-hiến, cụ Bùi tự biết nên mong của đảng có sắp sửa lễ sự, liền mời hết đảng viên mở một cuộc hội nghị lập cờ hiệu.

Trong khi đảng viên nhóm họp đã đủ mặt, cụ lớn đứng lên nói:

Thưa anh em, anh em quá yêu tôi mà bầu làm một người to đầu trong đảng này, tôi chưa từng làm việc gì gì nghĩ cũng mắc cỡ. Lòng này vì tôi tham 50 chục ngàn đồng của hãng Phòng-tên, tiền dùng ông Trần-vân-Khả làm hội-đồng, mà quốc dân nhao-nhao công kích, linh-thể của bọn đảng ngày nay thiệt càng nguy-ngập.

Nhưng tôi xét ra thì sự nguy-ngập của bọn đảng, chẳng những do việc tiến dần ông Khả, mà cũng do ở bọn đảng không có vẻ tôn nghiêm là vì chúng ta không có cờ hiệu. Vậy nay tôi muốn chớ ra một lá cờ làm hiệu riêng của bọn đảng, anh em thì nghĩ, đảng kêu gì?

Ông Trần-vân-Trí nói: Đảng ta đặt tên là đảng Lập-hiến mà thuở nay chẳng thấy hiện hung chi hết, đã là sự mắc cỡ làm rồi. Nay lại còn chớ ra cờ hiệu, e rằng quốc-dân họ càng chửi nữa.

Cụ Bùi gạt lớn rằng: Anh muốn theo Nguyễn-dinh-Trí phá hội đồng đảng sao? Anh phải biết rằng: Cái tên Lập-hiến là bọn đảng đặt ra để lừa quốc-dân, chớ chúng tôi đâu có chi gì gì. Nay lại còn chớ ra cờ hiệu, e rằng quốc-dân họ càng chửi nữa.

Ông Bùi nói tiếp: Phải, quan lớn nói phải! Bọn đảng đã lấy ngón « lo» làm tôn chỉ duy nhất thì bây giờ phải có cờ hiệu mới lo được nhiều người. Và lại, thuở nay chúng ta mở miệng là nói « ngọn cờ đảng Lập-hiến ». Vậy mà không có cờ hiệu thì còn ra sao?

Cụ Bùi lại hỏi: Vậy thì cờ hiệu của bọn đảng nên dùng kiểu gì? Ông Bùi nói: Hay là dùng hiệu «con rồng vàng» cho hiệp với nghĩa lập hiến.

Không được. Nếu vậy thì là cờ hiệu của vua Khải-Dịnh rồi. Cái này tôi định làm cờ hiệu riêng của đảng kia mà!

Ông Nương nói: Nhờ danh nghĩa của bọn đảng mà cụ lớn được khoan nhượng Ngã ba đình hạ, hay là cụ ở địa đố khinh rưởng đó làm cờ hiệu.

Không được. Khoan nhượng của tôi lớn quá, về vào một lá cờ làm sao cho rõ rệt.

## Cái khó đi lãnh lương

Trên một báo-chương đã nhiều người bàn đến cái thống khổ của anh em lao-dộng, cái khổ mà anh em phải chịu trong khi làm việc với chủ. Hôm nay nói đến cái khổ đi lãnh lương của anh em ở Sadeo.

Than ôi! đi lãnh lương ra là con đường đầy chông gai, đầy hiểm nguy. Đi đi lãnh lương thì còn trông gì hơn là trông tới cuối tháng của hãng Phòng-tên, tiền dùng ông Trần-vân-Khả làm hội-đồng, mà quốc dân nhao-nhao công kích, linh-thể của bọn đảng ngày nay thiệt càng nguy-ngập.

Tháng Avril thay qua vừa hết, các bạn « làm mướn » liền thêm rằng mình sẽ có số tiền mà trả tiền phố, tiền nước mua ăn sắm mặc, có người bị phải trả số tiền đã vay nợ « chầy đầu » nữa!

30 Avril giờ làm việc mãi, thời thì lương đã về « nhà hầu » đứng chờ, trong ngoài chật nức, 11 giờ « ông công-táp » (!) nói không có lương. Ngờ ngáo.... rồi về.

Ráng chờ một ngày nữa. Mai lại đến. Đợi, đợi mãi đến mấy giờ rồi về, « chầy có lương! Đi về, có người hỏi: sao chưa có lương? Tháng này rồi mà, sao chưa có tiền tháng tư? — HỒ!

— Vậy thì cụ định dùng kiểu gì? — Chờ chờ hiệu phải theo nhằm tôn chỉ của đảng. Cụ ý tôi thì hẳn đảng nên dùng lá cờ màu trắng mà viết chữ « R. A. ».

— Bầm cụ lớn làm vậy là ý thế nào? — « R. A. là chữ (Regie Alcohol) viết tắt, các nhà bán rượu công cụ, họ bán thường có lá cờ như vậy. Nay bọn đảng đã hiệp tác với hãng Phòng-tên, thì cần nhất là nên dùng cờ hiệu của hãng ấy làm cờ hiệu của đảng, dùng đó ý hoan nghinh, và lại có thể nhìn thấy những người bán rượu công cụ làm đồng chí, và thấy thật của bọn đảng, nếu vậy này ông Khả đặc cử hội đồng lãnh phố, chắc ông sẽ xin cho Sadeo mở nhiều tiệm rượu công cụ, như vậy thì đảng hiệu của R. A. sẽ là cờ hiệu của đảng trong thời-hệ cho bọn đảng.

Ông Khả bỏ tay. Trong hội đồng lãnh phố, ông nói: Đảng Lập-hiến là một đảng không có tiền.

Ông Khả bỏ tay. Trong hội đồng lãnh phố, ông nói: Đảng Lập-hiến là một đảng không có tiền.

Ông Khả bỏ tay. Trong hội đồng lãnh phố, ông nói: Đảng Lập-hiến là một đảng không có tiền.

## Thương nước

Qui hóa thay, danh vọng thay cái làm lòng thương nước; cái nghĩa thương nước nó hùng hân siêu-việt, tới trong tới cao. Từ xưa đến nay biết bao nhiêu kẻ anh hùng vì mang hai chữ ấy, mà tìm thân với vũ, đối khất lạnh lùng, sớm đầu non, chiều gõ bẻ, trời đất quàng quai một gánh nặng nề, bầy các đầu vai sống riêng mà mưu hạnh phúc chung cho nói cho giống.

Mà cũng làm kẻ mặt dạn mày dày, lợi dụng hai chữ thương nước mà làm mỗi phút qui, bẻ vịnh búa. Ngoài miệng thì vì nước vì dân, kỳ trung thì lo danh lợi lợi. Ôi! sớm thay cho thứ người lòng chim dạ cá, sớm Bắc bóm Nam, chỉ biết tiền không kể gì nả vụ. Để bao nhiêu năm rồi, họ đem đem cái thuyết đó buột lộn ngược để mà thương đồng bào. Vậy mà họ lại còn kẻ ơn kẻ nghĩa.

Nay đồng hào đã thấu gan ruột của ai đó rồi. Nếu ai kia mà tính nghĩ mà mình tự hỏi mình rằng xưa sao kẻ trước người xưa, nay sao kẻ trước người thì lương tâm chắc sẽ tự trả lời họ: Muốn ai quốc thì đừng ai kỳ, muốn ai kỳ thì đừng ai quốc.

## Cái tục lệ dỵ lạ đời

Ở bên xứ Burmah, nước Ấn-đô có tục lệ rất kỳ quái. Khi nào một đôi vợ chồng đã tỏ ý bất hợp thì cả hai đi qua hàng bên cạnh, mua hai cây đèn sáp giải bằng nhau. Rồi về nhà, cắm hai cây đèn sáp ở giữa đất và đồng thắp một lần. Một cây đèn đại b.ừa cho ông chồng, còn cây kia cho người kia mà đi. Dầu cây kia có hơn cây thì trước mặt lý kháo đồng b.ừa đi nữa là cũng đủ cho người được cây đèn kỳ ở lại cầm cửa nhà gia thế.

## Sự lạnh của điện

Người ta mới so sự lạnh của chớp mà tính ra sự lạnh của điện khi. Chớp thì thoạt thấy lên, còn tiếng sấm phải đi một giây đồng hồ là 340m, nên khi nào ta cũng thấy ánh sáng của chớp trước nhĩn hậu mới nghe tiếng sấm sau; người ta tính rằng điện khi chạy lánh cho đến nơi trong 1 giây đồng hồ mà chạy được 8 lần khắp quả địa cầu.

Ph.

## SAIGON — THƯƠNG HẢI — HOÀNH-TÂN

(Nhật ký của người bồi tàu)

(Tiếp theo)

Tôi không khi nào quên cái buổi chiều kia tôi cùng người bạn tôi đi tay nhau thong thả dạo chơi trên mấy con đường đất lạ, mình lại người quê mùa, nên đi đến đâu cũng muốn xem cho thích mắt, không sợ gió lạnh, chẳng ngờ cảnh khuya.

Từ cái nón đỏ đỏ của các bác xe kéo Tàu bộ, đồ vàng vàng của chủ nhà Anh, cho chí cái màu xanh dương của xe taxi, mình cũng mở mắt lạ ra ngó, còn bạn mình, thì cứ nằm tay lơi tuốc mình bảo rằng: « Lạ lắm sao? » « Bạ không lạ, mà mình lạ ».

Mình vẫn tưởng Hong-kong là thành thị của người khách như cái Cholon của mình, không ngờ nếu đem Hong-kong mà trông được bên Mỹ, bên Anh, thì người Mỹ, người Anh không thèm mà nhận thành thị là thành của mình, vì Hong-kong về rõ ra cái trật tự, sự kiên-cố của con cháu bà nữ hoàng Victoria, hay là vua Georges vẫn còn trẻ luôn luôn mình thấy bình chạ trên mấy tầng bậc nhô nhô trắng phau đượm khua leng-keng trong cái mịn. Nếu không có mấy cái xóm thấp của người Huế-không ở, thì mình tưởng mình đi lạc ở Úc-đại-Lợi hay là ở Mỹ-châu. Đầu đầu cũng không khoái sạch « cũ », đầu đầu cũng nghiêm trang, lớn rộng; cái tinh thần dân tộc Anh hiện ra « lấy rất rõ ràng, ghi chép vào mình tương đối của hàng giầy i hạp thủy (Cables) ở gần bên trái, đồ, hay là mũm đá xanh của « nhà ngân hàng » Thos cook an son. Thế lực thực dân của người Anh như mướn cái hòn «u-lao Jekt núi Hương-cảng mà lan rộng ra cũng khắp rìa rìa châu Á cũ-kỹ, tôi thời lượm cụm này, để cho người ngoài quốc mở mắt xem chung.

## Người Anh ở Hongkong

Tôi nhớ một một năm sáu năm về trước đây có một nhà viết báo Anh sang ở Ulich Đông-Dương, khi về muốn cảm thẹn tình của Chánh phủ thuộc địa an cần tiếp đãi mình bên nói rằng: « Cái công trình khai phá của ông vì Pháp đáng cho ta đỡ nón cũ, đầu kinh phục lẫm ». Bồi Tàu này đến Hong-Kong, tuy không có ai tiếp rước đãi đãi mặt, nhưng khi xem được tận mắt cái hải cảng rồi, mình phải buột miệng nói nôm nỉ đầu kinh phục cái công khai hóa của người Anh ở đây, thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Người Anh nhờ đó mà làm giàu, nhờ đó mà xưng hùng, xưng bá ở Viễn-đông. Kỳ Hichan (Singapore) cũng Hương-cảng (Hongkong) làm hai cái ghế dựa cương cõi ở Á-châu cũ-kỹ, đương còn mê mòng trong giấc truy hoàng. Ngày nước Tàu mới Hong-kong không phải ngày buồn tiếng cho dân-tộc nước Tàu.....

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Thật tình đỡ nón, chớ không có ý nói đùa bợ theo cách lịch sự chút nào, như ông chủ nhật trình ở Luân đôn trên kia đâu.

Ph.



# AROME MAGGI

## TIN TRONG NƯỚC

### NAM KY

#### SADEC

#### Việc cử hương chức làng

Có lời nghị của Quan Nguyễn-sỏi Nam-ky ngày..., tháng... 19... dạy đòi mấy người Điền-chủ và hương gia đến động cử hương chức làng, mà không biết cử cách làm sao? Đến đó ngồi chờ, lang cho củ? Hay là; động phep tiểu lỵa người xưng danh ma cử.

Về cách cử, có bộ thâm tay không? hay là là cử miệng? Có mấy người Điền chủ và người Trương-gia có động chọn lỵa người xưng danh ma cử cho lang ky tên? hay là đến đó ma ngồi coi Lang tự do muốn cử ai thì cử? Dân sự và chúng tôi lấy làm trông mong Chàng-phủ cứu cứu ma cho biết mấy điều trên đây.

Còn về phần hương chức làng; Chúng tôi đồng xin Chàng-phủ cho nói người được cử ra làm hai năm là thời. Như làm việc từ lễ công-biêh, trọn phần sự với Nua-nước, mấy người Điền chủ và hương gia có cử làm của người công, bằng không từ lễ có là tiếp Lộc là làm của dân, và không trọn phần sự với Nua-nước, thì không động cử làm nữa. Đó là sự công-biêh không ai động lẫn tặc sạp ché ai hết, vì là mấy người không từ lễ mà làm lâu thì họ hay ý quyết thế mà tiếp đap đaa và lập pae đàng với nhau mà chuyện quyền hạ hạ.

Nếu hương chức hai năm mà thôi. Như dân có cử làm nữa mới động làm; bằng không cử nữa thì không động làm nữa. Chớ không động tiếp giữ năm con đầu mà làm toai. Vì sự làm lâu là có tự-lợi cho họ mà tại cho dân nhiều làm.

Bởi vậy chúng tôi đồng cầu xin Chàng-phủ ban ơn mà chiếu cố đến mấy việc này.

Biểu chủ Lê-quang-Hiền và Hương gia Dân-sự ở Cao-lãnh

**AU CHIC LAGRANIERE**  
121 Rue Lagrandiere Saigon.  
Giấy thấm kiem tieng-cuom và đồng giấy đủ kieu khéo  
Giả rở.....

### Làm mọi không công

— Nè anh, tôi đóa này cầu dùng đũa ở động đũa đất ruộng Anh có biết ai gởi mà ở rỏ rỏ chỉ giùm vài đũa.

— Sướng quá! anh này tham chưa!

Mướn thì muốn người làm cho giỏi mà lại còn ả rỏ. Thời toi anh mướn cái tụi làm mướn không công còn ngộ hơ.

— Làm mướn không công làm thế nào?

— Là ra công làm mọi mà không ả tiền gao gì hết.

— Ở đâu lại có tui người như thế?

— Bộ anh ở mặt trắng mờ, xuống ai ở đâu lại không có lu ấy.

— Trời ơi! tôi có đề ở tui gian lại có tui người bụng tui như vậy đâu!

— Anh không thấy ở Cao-lãnh ai? Tại lang Hoxan, có một nhà kia mướn cần đàng nước; bằng động coi sóc số sách của ta diem, ma cũng bị cái lu man mướn không công ấy trana nhau đứ đỏi làm mà gao đũa đều này là hai năm mới chọn đàng một tháng. Có một đũa lỵa của người nưng nó ở không công, ma vô ở đàng rồi nó lỵa con ả mướn mới ngộ chớ. Con lang Myua ky rồi, cũng ai do mướn con đàng một đũa ai ma đến 12 đũa trana vào. không biết bây giờ là lỵa đũa; bằng káo chưa!

— Tờ ra có thời bọn ấy sạp gao? Là chưa! không ả tiền bợ chi hết, vậy chớ lỵa ai tui gi mà đũa mau đứ vậy.

— Bọn đó không có ả cái gì hết. Kêu nó mợ; cái lu nó rỏ.

— Nếu có bọn đó thì may mắn cho cuộc ruộng nương toi biết chừng nao. Nếu phải tiên thì toi con sự, chớ nếu bài mông mà chỉ có kuen động tu thì cái tai khen lại là cái tai của toi.

— Vậy thì thôi. Có bọn đó mà không lu, nó mông tai uống. Cái kuen của anh có tui gi đũa.

— Tôi cảm ơn anh.

Một người nghe câu chuyện này.

## Thị-Trường tiêu-tức

GIÁ BẠC	
Ngày 7 Mai 1929	411 000
GIÁ LỬA	
Ngày 7 Mai 1929	(kể lưu kiloa)
Vinhlong	0 32
Gocong	0 00
Balsau	0 42
Balleu	0 50
Cambodge, tư trắng	0 30
Cambodge, tư đỏ	0 74
GIÁ GẠO (kể 100 kiloa)	
Gạo số 1	10 53
Gạo số 2	10 15
Gạo số 3	9 47

### TIN TÂN

#### Tân tới

**Ở PHÁP SANG**  
Dupleix 8-5  
Lieutenant de la tour 11-0  
Sikang 11-5  
Angers 11-5  
Cap paradan 11-0  
**Ở TAU**  
Alhos 10-5  
**Ở BẮC VÔ**  
Azay le Rideau 15-5  
Claude chappe 12-5

#### Tàu chuy

**SANG PHÁP**  
Commandant magis 10-0  
Alhos 11-5  
Azay le rideau 13-5  
**TRUNG VÀ BẮC**  
Dupleix 12-5  
Cap paradan 10-5  
Lieutenant de la tour 15-0  
Claude chappe 10-5  
**SANG TAU VÀ NHỮ**  
Sikang 14-5  
Angers 17-5

#### Minh tạ lương y

Tên tôi là Áo-bán mang bệnh nội tử đã hơn mười năm, ở trong lò dịch có cut, mỗi lần đi tả máu chảy ra nhiều lắm, khi đi rồi ngồi đàng không được lấy làm káo số, kien mieu ong thay, tôi hết nua ngau, mà bệnh kuan; mành này như ông thầy Quảng-Dương tên là Diệp-buộc-Hương ở đường Thủy-Biên Chợ lớn số nhà 131 đàng tan phát muiin mà đến trị. Trước xuất trị tại clinic thuộc vô id dịch rồi đàng chỉ ma cut cơn không cắt không mớ. Cột tôi đi đàng như thường không đau như cũ hết sự. trong 20 ngày thì tôi làm muiin như thường nên không biết lỵ chi đến ơn từ lợi cao bạch nua ai có mang chứng bệnh trị, hoặc có cụ; hai là nội trị lỵa có nua có máu bất kỳ đơn ông hay là đơn ba cũng đều trị đượ; như đơn nua thì có người vợ ông điều trị. Đũa ba có tuay cũng trị muiin bệnh hết mà lấy tiền không hề gởi gắm.

Áo bán căn-khải  
Compagnie Française de  
Tranvoies de l'Indochine  
Binh-tay Anlon.

Truyện thu

#### Ngô-Việt Xuân-Thu

Mời xuất bản lần đũa. Mua si lê do nơi Nhà-lu Báo-Tôn.  
Đường Pliipplai.

## PHỤ-NỮ TÂN-VĂN

### DÁ RA ĐÒI

#### Lời tâm-huyết cùng chị em Đồng-bào

Vị-trách-nhệm làm chủ-nhơn báo Phụ-Nữ Tân-Văn, tôi xin kính chào chị em đồng-bào, cũng có đôi lời bày tỏ về chủ-y của tôi sáng lập ra tờ báo này.

Nghĩ vì: *Cây cỏ mọc, nước có nguồn*, dân tộc ta sẽ đi không phải là bọn "ăn gạo bên ngoài đũa ruộng" như dân da đỏ ở bên Nam-Mỹ, cũng là "tôi xây đống, sơm rỏ ban" như dân da đen ở phía Tây Phi, chính là vì chúng ta nhờ được nền nếp từ xưa, cái nền nếp vững chắc, suốt bốn ngàn năm đã sống rất vẻ-vang trên cõi đất này.

Sự vẻ-vang ấy danh là có nhờ cái đại đại của nhiều, lịch-sử tô-thiêm, mà nhờ hơ hết là những kẻ lo cam-thường tốt đẹp, mà ông cha ta đã để lại cho ta.

Sống văn-minh vật-chất thật là ac-nhiệ, không biết kiêng ở cái nền móng nghiêm trang vững đạp của luân-lý Việt-Nam! Bởi thế mà đã có người than rằng:

« Văn-minh Đông-A trôi trôi trôi... »

« Này lúc lặn lưường đàng đực ra! »

Tình thế đã như vậy, chị em ta không lẽ chỉ than dài thờ vắn rồi lẫn lỵa bỏ qua, mà chị em ta quyết phải hội-hiệp nhau, xum xít nhau trong một cơ quan chung của xã hội, gìn giữ lại cái « hương hỏa » tinh thần của tổ tiên để lại. Hương-hỏa ấy không phải là không đẹp, mà chị em ta đánh x-m thường! Chị em ta là kẻ rỏ-rỏ nói-try mà không chăm-nhơn gìn giữ thì còn đợi ai bày giờ?

Vì nghĩ thế mà lập ra tờ Phụ-Nữ Tân-Văn. Một đũa rất may, là khi P. N. T. V. thành lập thì được nhiều bác trưởng-huyh và chị em đàng chi trong nước đ ng tâm công sự, giúp đỡ chủ g tôi về việc bện lập trong báo. Bên nữ giới thì có: Bà Phạm Phươg nữ sĩ, là Cao Ngọc Môn, có Trần Thanh-Nhà, có Nguyễn-thị Hồng Dàng, có Đào Hoa Hien nam-giới thì có: Ông Lê-Bức (cơ chủ bít Nữ-Giới-Chung, ông Đ-Trình Nhứt, ông Chương-G-Đ), có Nguyễn hạo Đang, đũa là đồng-nhân trong tòa soạn. Còn về các khon huyện môn thì nhờ các đại-giá gúp cù, như mục Pháp Lu t có một ông luật-sư.

Mục Vệ-Sanh và Y khoa có ông Trần-văn Đai, và ông Nguyễn-từ-Thức.

Mục Văn-học có ông Hồ-Biên-Chánh.

Mục Văn-học có ông Tô Phay-Khôi.

Y tôi định về cách tổ-chức tờ báo như thế này, nếu may ra thì sẽ khỏi phụ lòng chờ q 1 đợc-giá, bây giờ tôi xin đàng từ lỵ-Nữ Tân-Văn làm của chung cho chị em Nam-Việt.

Hỡi ai là nhà « nhà nọc phun châu », trường văn tr n bít ở tr ngy Phụ Nữ Tân-Văn là để danh cho chị em đó!

Ái là nhà nữ-lưu trị thức! diên-dan này là chung cho các chị em đó!

Thành hay sự, hay hay đó. Phụ-Nữ Tân-Văn tất có quan-hệ chung cho đaut lỵ nữ giới nước nhà.

Cổ ngữ có câu: « Xâu là xâu n-m, xâu em xâu chị », vậy xin chị em cố giúp cho Phụ-nữ Tân-văn!

Mấy lời tự trong lòng tôi ra, xin các bạn đồng chí lượng xét và biên đồng tình cho, muo v-an trân trọng!

M<sup>re</sup> NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Đón thờ

P. N. T. V. Số 1.

#### P-Ụ-NỮ TÂN-VĂN SỐ 1

#### — MỤC LỤC —

1. — Chương trình của bản báo.
2. — Lời tâm-huyết cùng chị-em đồng-bào.
3. — Ý kiến của chúng tôi đối với thời sự.
4. — Phụ-nữ Hương truyền.
5. — Bài trả lời của ông Trần Trọng-Kim.
6. — Văn học của Phụ nữ Việt Nam.
7. — Văn Uyên.
8. — Káo về việc rỏ-rỏ giáo dục của nước Nhật-Lôn.
9. — Việt-Nam Phụ-Nữ liệt truyện.
10. — G-a-Chánh (nói và ch việc nấu ăn).
11. — Phụ Nữ vẻ sanh.
12. — Ý kiến tự-do (bản về " Sự Đẹp ").
13. — Về nước trong tuần lễ.
14. — Tờ cho bạn, nói chuyện Thế-giới.
15. — Litua ọc thườn; đam (nói về kỹ nghệ-thực ngày 3 n tới đây).
16. — Du ký « Sing Tây ».
17. — Mành-L-Quán táp-thế (có hình).
18. — Hải-lam.
19. — Tiền-t uyết.
20. — Các cuộc thi: Văn, Thi, Toá, Đố của P.N.T.V. (có hình có đặt giải thưởng 1 en một ngàn qc.

#### PHẦN NH: Đ NG:

- I. — Luân-Lý: Hai cái tôn đoi tiên.
- II. — Yêu nước thì phải học.
- III. — Chuyện vui.
- IV. — Cuộc sống g 11.

Phụ-Nữ Tân-Văn đồng thành tập 36 trương có lớn (0\*24x0\*81) bìa in màu, giấy thiệp, tốt có hình, mỗi tuần lễ xuất bản một tập

#### GIÁ BẢO

Một năm	800
Sáu tháng	800
Ba tháng	150

Thơ từ, tiền bạc, bài vở xin đẽ cho:  
Monsieur NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN  
Chợ-biến P-ụ-Nữ Tân-Văn  
N. 42, Rue Catnat Saigon

**CHUYÊN CỬA ANNAM LAM RA**  
Điền tiền chuyên làm vòng bông, cườm (couronne) và đã xuất-sản được nhiều tiền nay có thể tinh giá rất hạ bằng phân nửa các nơi khác. Vậy kính cáo đợc đàng đàng rỏ mà mua giùm giúp cho người miob, thì bộn tiền rất lỵ làm tham ta.  
Giá từ 4. \$00 sấp lên tới 100 \$00 giá riêng cho các hội lương-hữ.  
Bán ả, bán lẻ tại:  
**LA TORTUE**  
Phan-thúc-Tráo  
16 Rue Sabourain — Saigon.

**SINDEX N°1, RUE LEFÈVRE SAIGON**  
(Ở TRÊN LẦU)  
**BÁN GÓP (Cao thảng)**



Thiện nghệ về máy xay lữa, bán và ráp nhiều cái rỏ đủ kieu lớn nhỏ (có quan bác-vật là người Đức ráp máy) Moteur năm và đưng chạy khỏí đỏi "hiệu DUPLEX" chạy bằng dầu MA-ZOUTI (dầu cặn) ít hao dầu mỡ, và cũng có máy hơi, lò hơi (machine à vapeur). Có thứ máy gao chạy bằng cối Cỏn rất tốt, rất tiện từ 500 giở sấp lên trong 24 giờ.

Cối chà rất tiện cho qui ông không óng gao, và trấu ra riêng, còn sự nái cũng ít hơn các nơi, vì có gắn theo cái xay quệt.

Có bán đợ phụ tùng theo trong máy, xin mới qui ông đến xem có sảng.

Có bán đũa đũa làm về việc nghề nông và đũa các thứ máy canot, máy cưa, máy gọt, vắn, vắn.

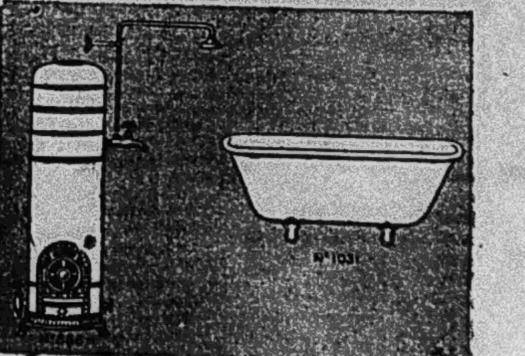
Qui ông muốn rỏ đũa chỉ xin viết thơ cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ long trả lời lỵ lỵ.

**PENTA**  
PROPULSEUR AMOVIBLE  
LE SEUL MUN D'UNE MAGNETO D'ALLUMAGE  
PLUS DE 300 PROPULSEURS "PENTA" EN SERVICE EN INDOCHINE



POINSARD & VEYRET

APPAREILS SANITAIRES



HYDROTHERAPIE



POINSARD & VEYRET

# PHÁP HOA NGÂN-HÀNG

## Banque Franco-Chinoise

Hàng bạc công nghệ và Thương-Mại.  
 Tư-bản đông đá hết ..... 50.000.000 quan  
 Vốn của Banque Industrielle de Chine ..... 50.000.000 quan  
 số tiền dự trữ ..... 22.319.000 quan  
 chánh-chủ ban trị sự - Ông Griotet, chánh-chủ ban trị sự của  
 hàng bạc Paris và Hòa-làng. Ông q. v. đ. của chánh-phủ  
 Pháp: De Celles. Tổng quản lý: Ông Cavre.  
 Đà các chi cuộc ở Paris, Lyon-Marseille - Bắc-Kinh -  
 Thượng-hải - Thiểm-Tân - Hương-cảng - CÁC SỞ ĐẠI-LÝ Ở  
 ĐÔNG-PHÁP.  
 Hải-phòng - Hanoi - Nam-van - Vinh - Đà-nẵng - Qui-  
 nhơn - LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hóa.  
 Ở Saigon số chín mé sông Belgique góc Đường Guynemer.  
 Làm đủ các công cuộc thuộc về Ngân-hàng.  
 Gửi tiền theo kiểu và thanh toán tự liên Compt-courant ở mỗi  
 năm lời 3 phần. Gửi bạc Đông-Pháp. Gửi theo tiền Langka, lời  
 2 phần rưỡi.  
 Gửi tiền theo tiền cũ-không, xin cho hàng bạc sẽ định tiền  
 lời riêng.  
 Gửi tiền về lấy ra phải có kỹ khác, xin hỏi hàng bạc thì biết.  
 Chịu lãnh đổi tiền về chuyển giấy tờ buôn bán lại có nhận  
 lãnh bán ở traite, giấy mua mandai giấy phép gửi tiền  
 các nơi đô thị khác v.v.  
 Hàng bạc Pháp-Hoa lại có cho mượn tài sản thế chấp, thì  
 thiệt chắc chắn.

**Phạm-hạ-Huyền**  
 39 Sabourain Transitaire Adresse télex: «Transita Saigon»  
 Téléphone N° 231  
 Transits Douane, Transports, Bagages, Expéditions.  
 Dédouanement.  
 Fournisseur de Plantation: = Manteaux, Chapeaux, Nattes  
 Vêtements de coolies, Tabac du Tonkin, Poissons secs, etc.....  
 Lâm Đại-lý bán sỉ: - Hàng Bạc, các thứ ghế Thônét.  
 Vải mùng, đồ đồng, trà-bông, giấy giếp, giếp dũa và các tạp-hóa  
 Bắc-Kỳ hàng Trung-Kỳ.  
 (Hàng hóa thực tốt, giá tính rẻ nhiều, & xa xin biên thư  
 thương nghị)

### Lời Tuân-Thật

**Cam Tà y khải Tiên-sanh**  
 Nguyên tôi, có một người con trai,  
 năm nay mười tám tuổi ngoài: Phải  
 chịu mang cái bệnh rất hiểm  
 nghèo: cũng ngày càng nặng thêm.  
 Thấy tình cảnh của con thế thâm  
 vậy, đau lòng quá tôi tìm thêm, nên  
 tôi tìm khắp phương danh y chữa  
 nhưng mà tiền hết rồi còn. Bệnh càng  
 ngày càng thêm vì vậy tôi tìm đến  
 bạn tôi đi khắp thiên thì tôi may tìm  
 gặp ông Nguyễn-x. Đ. là người quen biết  
 ở đây này, cả hai tay nắm mặt mừng.  
 Tôi mới tỏ hết tình-cảnh của tôi  
 người nghe qua, lập tức vào tới đến  
 bệnh ông dùng 7 Triệu-tính-Du  
 đường Jaccaréo số 32 Cholon  
 tôi uống hết trong vòng một tuần, bệnh  
 của ông nghe, ông liền cho tôi một  
 cái toa tôi đem về con tôi uống được  
 một tuần, thì trong mình khoẻ hơn,  
 tôi liền lập toa về con tôi nữa, anh  
 đi gặp người chữa của tôi cũng mang  
 bệnh, tôi cũng vào lên, uống thuốc  
 của ông được mười ngày, thì cả  
 hai đều hết bệnh.  
 Nay tôi không biết chỉ đến ông  
 cho xướng danh. Mọi có máy tôi thành  
 thật trên Báo-trung, gọi là ơn đức  
 nghĩa trời.

Nay kính  
 Trương-L. ở ches Nhơn-hóa-hiện  
 Chợ-dông & Gò-cong

**SÁCH MỚI**  
 1° Giảng Ái Quốc: 0\$25,  
 2° Giảng Cách Mạng: 0\$15.  
 Ở xa muốn mua 18 xin  
 gửi thư cho ông Nguyễn-Tinh-  
 Yết, Duy-Tân Thư-Xã, số  
 nhà 43, Đường d'Arènes Saigon.  
 Muốn mua 18 hai quyển,  
 thì xin gửi 0\$30 có tính luôn  
 tiền gửi. Muốn mua một  
 quyển Giảng Ái Quốc thì  
 gửi 0\$10 có; muốn mua một  
 quyển Giảng Cách Mạng  
 thì gửi 0\$06 có.

**GIÁ BẢO**  
**Thần-Chung**  
 Một năm ..... 12\$00  
 Năm năm ..... 7 00  
 Ba tháng ..... 4 00  
 Mandat xin nhờ đi cho  
 M. Nguyễn-văn-Bà  
 Quản lý báo Thần-Chung

### Cáo-Bạch

Tôi là YING-COC-TIEC, dân  
 bấp chính đã giúp việc trên hai  
 mươi năm cho nhà Hàng Yeng  
 Yang, nay vì chuyện riêng nên  
 buộc mình thôi việc. Tôi xin  
 báo một cái nhà Hàng hiện  
 ở VAN-LOK-YUEN bán cơm lấy  
 công đồ vật thực cũng tại đường  
 Pellerin số 12-14 ngang với  
 nhà hàng Yeng-Yeng.  
 Tôi và tự viết lấy tên Qui-  
 Khách đều yêu thích cách nấu  
 ăn cũng như thái độ tôi làm,  
 tôi rất thành tâm thành thật, nên  
 nay có mấy lời mời Qui-Khách  
 đến nhà Hàng của tôi mới lập  
 đây thì Qui-Khách sẽ được hoan  
 nghênh và sẽ uống v. ra lòng hơn  
 nữa.  
 Nhiều món ăn làm rất đẹp biệt  
 thứ như là CHATEAUBRAND  
 chẳng hạn nữa.  
 Trong việc quan hôn, nếu  
 Qui-Khách cần dùng đặt tiệc,  
 chẳng hạn xa gần, cũng nhiều ít  
 tôi đều làm được hết, để anh  
 thương lượng, báo tôi rất vui  
 mừng. Mọi chi tiết xin hỏi tại  
 Ngày 30 April 1929 đã mở cửa  
 bán hàng.

**MỘT DIP TỐT**  
 Chúng tôi khuyên các quý  
 khách hãy đến việc ngay  
 tiệm Đức-Thịnh ở đường  
 Catina Saigon  
 Ở đó có một đội ngũ voi  
 thét đẹp nhất, đẹp nhất  
 được trông thấy.  
 Lại có cả các thú ông  
 điểu, để dùng vào việc  
 thuộc phiến, để gõ, để đồng  
 và các thú để xé thịt.  
 Xin mời các quý khách  
 đến coi, chắc sẽ được  
 vui lắm.

**BỒC-THINH**  
 81 Rue Catina - Saigon

**Cán dưng**  
 Số cao-su và việc vận  
 tải ở Saigon cần dùng nhiều  
 chauffeurs xe du lịch và  
 chauffeurs xe chở đồ đạc.  
 Phải có giấy tờ tốt. - Hồi  
 lại nhà báo.

# ĐOÀN THIÊN TIỂU THUYẾT

## Nặng Niềm Bằng Hữu

Long Phú là chốn thôn  
 quê cùng cực, vui thú theo  
 nghề đồng bãi. Người ở đó  
 cũng nhiều mà nhà thì cất  
 rải rác xa nhau.  
 Một đêm kia, vào khoảng  
 12 giờ khuya trời tối như  
 mực, một trận mưa to vừa  
 qua cơn hơi rì rả, gió thổi  
 nghe kêu vùn vụt. Dưa bở  
 ruộng, mấy nhánh cây to  
 bị gió thổi mạnh, đưa qua  
 đưa lại cọ nhau nghe kêu  
 kèn kẹt. Ai mà dọn cho thế  
 này lẽ lọt trong cái hoàn  
 cảnh này cũng phải rùng  
 mình rợn óc.

Trong giờ này, nhà nhà  
 đều an giấc mà sao cách cái  
 nhà tranh kia chừng 300  
 thước vàng vắng có tiếng  
 người than. Lòng tai nghe,  
 thì thấy than rằng: « Trời  
 đất ôi! tôi đây vẫn biết cái  
 nghề mệt tham là một nghề  
 rặt nên lợi hại, làm lúc phải  
 lui rừng lúi suối, phải xuống  
 núi lên non, làm khi phải  
 vao sanh ra tử, như may thì  
 thân động toàn thân, chẳng  
 may thì thân kia phải đau,  
 vậy mà nghĩa kia tôi đâu  
 đành phụ, lòng kia tôi ở  
 nhà sao. Bởi vậy, tôi không  
 có chút gì mà nao lòng rùng  
 chí.

Người ấy nói lời đầy khốc  
 lẫm tục tữm tữm rồi lại than  
 rằng: « Nay! Trần Kim bạn  
 đời! vì cứu bạn tôi chẳng  
 ngại hiểm nguy tôi thương  
 bạn tôi đau đớn uể uải  
 bạn đời! tôi đây vẫn biết cái  
 nghề mệt tham là một nghề  
 rặt nên lợi hại, làm lúc phải  
 lui rừng lúi suối, phải xuống  
 núi lên non, làm khi phải  
 vao sanh ra tử, như may thì  
 thân động toàn thân, chẳng  
 may thì thân kia phải đau,  
 vậy mà nghĩa kia tôi đâu  
 đành phụ, lòng kia tôi ở  
 nhà sao. Bởi vậy, tôi không  
 có chút gì mà nao lòng rùng  
 chí.

Người ấy nói lời đầy thì  
 lẫm khốc rồi lại nói rằng:  
 « Nay! Công Sách tạo nơi  
 thiệt đa may, tạo ma bại  
 không dặng mây, tạo thế  
 chẳng đợi trời chung »  
 Lời tôi đây, người ay tho  
 tay vỗ tai mồm ra một cây  
 súng lục liêu rồi đứng dậy.  
 Nhìn cây súng một nơi hai  
 hàng nước mắt tuông rơi,  
 rồi lại ngước xuống, thì ra  
 một cái va thun như rằng:  
 « Trời ôi! kho cho tôi biết  
 là chường nào, mang Công-  
 Sách thì vô ngữ của cương,  
 con phẫn tôi đây, than thì  
 yêu dưới ngựa bầu súng lục  
 tôi đau eo tựa, nếu có đau  
 chỉ bắt rạc thì tôi mới biết  
 liệu làm sao. Từ nọ đến  
 lớn mang me trong vòng  
 đèn sách quên tuổi thường  
 xuống ngựa lên xe, chờ có  
 đâu mà gặp cái cảnh như  
 ngày hôm nay. Từ ngày tôi  
 ra trường đến nay, vì cừu  
 bạn nên tôi phải chịu màn  
 trời chiếu đất, cam đành  
 lược nâng xống sương. Sáu  
 bảy tháng lương, vì theo  
 tháng Công Sách mà phải  
 bị gió mưa đầu gối. Như ai  
 kia, hề mất thế này còn thế  
 nọ, chỉ ở tôi đây thì vô kể  
 khả thì.

Người ấy nói lời đầy rồi  
 nín, nín một lát rồi nói tiếp  
 rằng: « Đêm nay ta phải  
 bắt cho được thằng thú của  
 bạn ta, ta sẽ giết cái thân ta  
 mà ta quên cả cứu kia hay  
 sao. Trần Kim bạn đời! vì  
 linh hồn bạn có linh thiên  
 xin rằng theo pho hộ cho  
 tôi lánh khỏi vòng khổ não,  
 cho tôi vững trí yên tâm mà  
 rửa cái hận kia cho toàn  
 vẹn. Nói rồi người ấy đứng  
 dậy xăm xăm đi riết tới  
 một cái nhà tranh.  
 Trong cái giờ này với cái  
 cảnh sấm khua u tịch này,  
 ai mà làm lời than như  
 vậy. Ấy là chàng Lê-chính-  
 Tân là người báo cứu cho  
 người bạn thiết của chàng  
 là Trần-kim-Thi.

Hai chàng thành niên này  
 ở tại Sadec lúc còn học tại  
 Saigon không khác gì là  
 anh em ruột. Lê-chính-Tân  
 thì học tại trường X.....,  
 Lê-kim-Chi thì học tại  
 trường Sư-phạm Saigon.  
 Đủ bốn năm đèn sách nơi  
 trường Sư-phạm, Trần-kim-  
 Chi đậu bằng cử nhân, lúc  
 ấy Lê-chính-Tân đương học  
 lớp 2e année.

Khi Lê-ch-Tân hay quan  
 trên họ Trần-kim-Chi đi  
 dạy tại Cánh-thời thì chàng  
 thôi học mà vô làm thợ kỹ  
 cho một hãng buôn lớn ở  
 tại Saigon. Từ ngày anh  
 em phải về đời nời, tình  
 gan b. thưng mà không một  
 tiếng gặp nhau, cả hai  
 đều xuống ma thôi.

Một đêm kia, Lê-ch-Tân  
 đương ngồi giac điệp, bỗng  
 dưng chuông Trần-k.C., mình  
 mặc áo mưa, đầu đội kết  
 bước vào, Lê-ch-Tân thấy  
 mặt anh em thì lòng mừng  
 mừng khấp khểch, kéo ghế mời  
 ngồi và cứ hàn hoi những  
 nơi hàng huyên.

L.C.T. thấy T-k.C. sắc  
 mặt không được vui, bèn  
 hỏi rằng: « Nay! Trần Kim  
 anh em có sao anh em gặp  
 một nhậu mà coi bộ anh  
 buồn qua vậy, anh có đau chi  
 chăng anh cho tôi biết với.

T-k.C. ngồi lặn thình một  
 hồi rồi nói rằng: « Tôi có  
 một chuyện kỳ lạ, nay  
 mà tôi về đây nói cho anh  
 biết, đừng ngại sau như có  
 xây ra đau chi thì xin anh  
 lưu tâm đến giúp.

— Thùng thẳng tôi nói  
 cho anh nghe, hồi nào tôi  
 bây giờ anh có nghe đến  
 cái tên thẳng Công-Sách  
 hay không?

— À! Phải thẳng Công-  
 Sách con của hội-dồng  
 Công-Sanh phải không?  
 — Sao anh biết nó?  
 — Sao lại không biết,  
 thẳng đó là một thẳng vô  
 loại mà, cái đồ gì đầu con  
 nhà giàu mà lại con hội-  
 đồng mà đánh đàn đánh lũ  
 với quân bạch mã trong  
 — Ừ, phải đó, cho nên  
 ba mà nó mất mới có bốn  
 năm nay mà cái gia tài kia  
 gần tiêu sạch.

— Tôi biết thẳng đó nhiều  
 lắm, hồi nó còn đi học và  
 bỏ trường luôn, mà nó học  
 vô giỏi lắm. Tại sao nó đòi  
 giết anh, anh nói cho tôi  
 nghe coi?

— Anh cũng biết tánh  
 tình của tôi thì cứng cỏi,  
 không khi nào chịu khuất  
 hạ ai bao giờ. Ở dưới họ  
 thấy nó có tiền và vô nghệ  
 tính thông nên ai ai cũng  
 kiêng nể hết, duy có một  
 mình tôi thấy cứ chỉ của  
 nó chẳng những không  
 kiêng nể mà còn có ý khi  
 nó nữa. Vì vậy nó kiếm  
 chuyện gặp tôi dặng kích  
 bác tôi luôn, tôi đây thì  
 không nhìn nó, có bao  
 nhiêu đó mà nó đòi giết tôi  
 dặng rủa rên.

Trần-k-Chi mới vừa nói  
 tới đây, Lê-ch-Tân giật  
 mình, xô cái ghế ra, đứng  
 dậy vỗ tay trên bàn mà nói  
 lớn rằng:  
 — Ghé cho thẳng Công-  
 Sách dũa, nó coi luật pháp  
 chẳng ra gì.

— Ghé cho thằng Công-  
 Sách dũa, nó coi luật pháp  
 chẳng ra gì.  
 Lê-ch-Tân thấy vậy bèn  
 đánh cự với người ấy,  
 chẳng dè chàng mới thôi  
 lui dặng cái ghế ngã kêu  
 cái rầm.  
 Lúc đó chàng giật mình  
 nhúc nhẩy thì đã sáng rồi.  
 Chàng mới biết là giấc nam  
 kê, thì mồ hôi tuông ra  
 ướt áo.

Bây giờ chàng dilam, tình  
 viết thư cho T-k.C. hay  
 đêm năm chiêm bao ấy và  
 coi có quả thiệt cùng không.  
 Chàng mới vừa rời cửa  
 háng thẳng planton trao  
 cho chàng một cái giấy thép  
 chàng lật đặt xem ra coi ma  
 trong bụng hồi hộp. Thiệt  
 quả như vậy, anh chàng  
 cho hay rằng T-k.C. bị  
 người giết tại Cánh-thời và  
 quan trên đương truy tìm  
 hầu bắt phạm phạm. Chàng  
 coi vừa rồi thì mặt mày  
 biến sắc, mồ hôi tuông xuống  
 ướt đầm, liền xin phép ra  
 về Sadec.  
 Về đến nhà, sự chôn cất  
 T-k.C. đã rồi, chàng bèn  
 thuật hết cái điều chiêm  
 bao cho người nhà nghe ai  
 này cũng đều nghi ngờ  
 như là Công-Sách giết người  
 ở tại Cánh-thời sau khi  
 T-k.C. bị giết thì Công-Sách

# TÂN-PHÁT

## dit

### Hồng - hoàng - Lợi

Đường Georges Guynemer N° 61  
 (Ngang hông nhà sanh ở Chợ-cũ)  
 Saigon  
 Kinh cũng qui khách, tiệm tới  
 chuyên nghề trồng răng nguyên  
 hàm, răng trắng, răng đen thứ  
 thiệt tốt hoặc răng hư bịch vàng,  
 việt làm rất kỹ lưỡng chắc chắn.  
 Như qui khách muốn trồng  
 hoặc bịch xin dời giờ tới tiệm tới  
 thời qui khách sẽ dặng vừa lòng.  
 Chủ nhơn kính cáo.

**NHÀ HÒA CHƠN DUNG**  
 Thái-Bình-Dương 264 Paul Blanchy Tandinah Saigon  
 Đ. Anh-Dương-Hiệp-Đ.

Kiểu	Chiều dài	Chiều rộng	Nhiệt	Sợi	Công-ty	Phân- loại
1	0,50x0,70	0,50x0,70	7,00	10,00	14,00	18,00
2	0,50x0,85	0,50x0,85	8,50	10,00	14,00	18,00
3	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
4	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
5	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
6	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
7	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
8	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
9	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00
10	0,60x0,75	0,60x0,75	10,00	13,00	17,00	20,00

**Tân-Bức Thư-xã**  
 37, Rue Sabourain, Saigon  
 Sách nên đọc  
 Muốn thì được 0\$15, Đông-  
 phương tây phương: 0\$15, Châu  
 lục: 0\$30, Hồng-phân địa ngục  
 1\$20, Trùng-tuyệt thơ: 1\$30  
 Hải-vân: 0\$20, 10 năm từ quốc  
 gia: 0\$20, Câu chuyện nhật trìn:  
 1\$20, Chiêu-anh văn tập: 0\$10  
 Khán yếm mây rêu: 0\$30. Và  
 tạp văn tiếng: 0\$50, Lịch và qu  
 hành: 0\$80, Một chữ trìn:  
 1\$40, Giảng phục quốc: 0\$10  
 Giảng cách mạng: 0\$15, Nhà  
 0\$10, 0\$10, Phân-hóa môn  
 0\$10, 0\$40, Tiền thuật Kim-  
 An-Kiền: 1\$00, Minh-châm  
 luận: 1\$40, Phi-tiên-thiên-ba-  
 p70.  
 Còn nhiều sách khác. Khôn-  
 rời lãnh hóa giao ngân 0\$1  
 quyền gửi thêm 0\$20 tiền cước

**Phòng dưỡng bệnh**  
 Của Lương-Y L. VINCENS  
 14, đường Lagrandière Saigon  
 — Những người đau đầu  
 được nghỉ tại nhà dưỡng bệnh  
 và có người trông coi hết ca các  
 việc, như là cho thuốc, mở xe,  
 rửa răng và cả đến những việc  
 sanh đẻ nữa.  
 Phòng khám bệnh  
 Lương Pellerin Saigon, giáng  
 số 728.

đi biệt không thấy về nhà.  
 Lê-ch-T. ra một T-k.C. (t  
 lễ xong xuôi, và vài hôm bạn  
 theo pho hộ chẳng cho bắt  
 dặng phạm phạm. Chàng lên  
 Saigon xin thôi làm hàng và  
 xin vô sở một thám dặng đi  
 bắt Công-Sách mà trả thù.  
 Từ ngày chàng đi bắt  
 Công-Sách đến nay tính 5  
 tháng rồi, chàng vẫn ở dưới  
 Lục tinh khi thì chàng vô  
 rừng, khi lên núi, hi nghe  
 phong phanh đầu thì đi đến  
 đó, chàng gặp lúc canh  
 giữa trưa mà chàng không  
 buồn lòng thì chi. Hoàng  
 thiên bắt phụ hảo làm nhơn  
 khiến cho chàng xuống Bá-  
 rija và tìm ra Công Sách  
 đương ở nhà một người  
 làm rầy tại ấp Long phò  
 cho nên, chàng than cái  
 đêm đó là đêm chàng đi  
 bắt Công Sách đó.

# QUỐC-TẾ

## TIẾT-KIỆM-HỢI

(VĂN-QUỐC TRƯ SỨC HỢI)  
 HỘI NẾU ANH PHÁP ĐỀ NIỆP VỐN  
 Tư bản của hội  
 65.000 lượng (1/2 đồng rưỡi)  
 2.000.000 phật lang (1/4 đồng rưỡi)  
 QUẢN LÝ CỎI ĐÔNG-PHÁP  
 25 đường Guynemer: SAIGON  
 Telephone 571  
 Hồi các về tiết-kiệm lại.  
 Xô xô lần thư mười chín.  
 Ngày 20 April 1929; série n°  
 1420 được ra.

Và Tiết-Kiệm số 1420, thuộc về  
 série 1420 được hồi lại theo như  
 giá tư bản minh để mỗi về  
**MỘT NGÂN ĐỒNG**  
 Về kỹ của ông Roger Bavares,  
 bán vật ở tại Phuphong (Annam)  
 Xô số kỹ tới nhằm ngày thứ 14  
 28 Mai 1929, 3 giờ chiều tại  
 phòng làm việc của hội, 25 đường  
 Guynemer, Saigon.  
 Ai muốn lấy về Tiết-Kiệm của  
 hội lại lấy mấy người Courtiers hay  
 là Agents của hội, hoặc đến phòng  
 văn Quản-ly Đông-Pháp số 25  
 đường Guynemer, Saigon.  
 Có một cuốn sổ cái ranh nghĩa  
 gửi cho người nào hỏi.

Tiệm hành tây.  
**NGUYỄN - VAN - ĐÀ**  
 19, Avenue Jaccaréo Chợ-l  
 số 31-33, rue Sabourain  
 Saigon  
 Bấy lâu nay dặng qui kh  
 hoan nghinh sự là lòng thàn  
 thật của bạn hiền mà cũn  
 như qui khách giúp cho nh  
 Nam đến, tôi dặng vung đ  
 phát đạt.  
 Nay Bôn hiệu lập thêm trong  
 Cholon đường Avenue Jac  
 caréo số 19 hiệu là:  
 Pâtisserie et Salonde  
 thể Nguyễn-và -Đ. Các b  
 các thứ bánh tây và bombe  
 glacée các đồ giải lao, đồ đi  
 làm, từ món đồ mặn tây hoặc  
 là Annam và bao lãnh các thức  
 trà hoặc rượu. Làm các thứ  
 bánh cho đám tiệc có bóng có  
 chầu quần-lữ đặng. Xin qui  
 khách tới mua ít nhiều cũng  
 là ơn-lâm-lâm.  
 Chủ nhơn kính thỉnh

**Quảng cáo**  
 Lời ngỏ cũng lực chân chư quản  
 l ro, nhà in và bán sách của tôi  
 ở tại đường d'Ormay số 85 đ  
 này cũng gần được 30 năm rồi, có  
 bán đủ các thứ thơ, tuồng truyện  
 sách, chẳng thiếu món nào, cũng  
 như ơn chư vị có lòng chiêm b, cho  
 nên cuộc thương mại của tôi càng  
 ngày càng thịnh vượng, càng  
 khoản trọng thêm mãi; thật là  
 rất cảm ơn chư vị vô cùng.  
 Hiện nay tôi đã in lại hết các thứ  
 Tiểu-Thuyết Tàu, như là: Tây Hôn,  
 Tam Quốc, Thiệt-Dương, Bắc-Tống  
 bị-Tiêu v. v. và có đủ hết  
 các thứ Tiểu-Thuyết kim-thời và  
 tuồng Cải-liồng đã thế. Nếu chư  
 quý ông muốn mua ít về và bán lại  
 thì tôi tính giá rất nhẽ hơn các  
 nơi, vì máy nhà khác phải mua  
 của tôi mà bán lại, xin chư  
 ông cố gắng.  
 Nay kính  
 Jh Nguyễn-vân-Viet Fils  
 Impriemeurs C  
 85 Rue d'Ormay Saigon

**Vua nước lạn**  
 Xin giới thiệu đến thuộc An-  
 nam Từ-ngọc-Liên có nhiều  
 như trị các bệnh người lớn tr  
 con rất hay, mà hay nhất là  
 thuốc lạn, tìm là được thiên h  
 hoang nghìn năm, đã từng c  
 cái danh là Ông vua thuốc l  
 thuốc đã dùng sống và bệnh b  
 lần năm cũng đến mạnh đ  
 nọc: sanh con mạnh mẽ nh  
 thường. Ở Saigon mua tại 30 ru  
 Reiland-Garros; các nơi có viết  
 thư kể kỹ các bệnh giới cho  
 tổng đại-ly là M. Diên-thành-  
 Song.  
 Ở Calhann (paris)  
 Muốn xin catalogue xin gửi 2  
 cái bạc cò.



